

Сучасний етап розвитку суспільства зумовив трансформацію традиційних сімейних відносин, що має наслідком зміну акцентів правового регулювання сімейних відносин у законодавстві зарубіжних держав і необхідність проведення глибоких наукових досліджень відносин у цій сфері.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гражданское и торговое право зарубежных государств : [учебник] / отв. ред. Е.А. Васильев, А.С. Комаров. – В 2-х т. – Т. II. – М. : Междунар. отношения, 2008. – 640 с.
2. Жилинкова И.В. Брачный контракт. – Харьков, 1995. – 172 с.
3. Виды брачных контрактов (Types de contrat de mariage). – Режим доступа : <http://france-ukraine.com.ua/marriage-france/types-of-marriage-contracts.php>.
4. Казарян К. Інститут шлюбного договору в наглосаксонській та континентальній правових сім'ях // Вісник Харківського національного університету В. Н. Каразіна. – 2013. – Вип. 14. – С. 268–271.
5. Шлюбний контракт стає більш популярним в Україні: як переймають зарубіжний досвід. – Режим доступу : <https://ukr.segodnya.ua/ukraine/brachnyy-kontrakt-stanovitsya-bolee-populyarnym-v-ukraine-kak-perenimayut-zarubezhnyy-opyt-1070750.html>.

*Гуменюк Дар'я Валентинівна,
студентка 3 курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник – к.ю.н., доцент Завальнюк С.В.*

ПРОЦЕС ВИЗНАННЯ МАТЕРИНСТВА В УКРАЇНІ ЗА СІМЕЙНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ

Право на визнання матір'ю має в першу моральне і соціальне значення. Це питання вирішує долю кількох людей та визначає на роки вперед для них коло їх прав та обов'язків щодо одне одного.

СК України у главі 12 визначає порядок визнання материнства за особою. Так визнання материнства особи що вважає себе матір'ю є можливим за двох сценаріїв:

Якщо запис про матір дитини було учинено в умовах коли особи її батьків органа опіки були невідомі, в порядку передбаченому ч. 2 ст. 135 СК України, то особа яка вважає себе матір'ю дитини може подати заяву до суду на предмет визнання свого материнства згідно до ст. 131 СК України. Така заява розглядається судом у в порядку окремого провадження, для визнання

материнства такої особи окрім доказів мають також буду виконані наступні умови відповідно до тієї ж ст. 131 СК:

1) особа яка подає заяву має вважати себе матір'ю дитини і бажати визнання її материнства;

2) запис про матір дитини має бути здійсненим у порядку ч. 2 ст. 135 СК України, тобто органи опіки фактично мають вписати не існуючу людину в якості матері дитини;

3) незважаючи на обставини відсутності батьків, має бути здійснений актовий запис про народження дитини.

Звертаючись до тексту постанови Пленуму Верховного суду «Про застосування судами окремих норм Сімейного кодексу України при розгляду справ щодо батьківства, материнства та стягнення аліментів», а саме до п. 7 принагідно зазначимо що суд визнає матір'ю дитини особу, якщо походження дитини від цієї особи підтверджується відповідними доказами, у тому числі висновками експертизи [1].

Другий можливий сценарій розвитку подій, коли спір про визнання материнства здійснюється у порядку позовного провадження, за позовом особи що бажає визнання свого материнства, у порядку та за умов описаних у ст. 139 СК України.

Необхідними умовами для визнання материнства в порядку позовного провадження є:

1) позивачем у такому випадку має виступати жінка що вважає себе матір'ю дитини;

2) наявний актовий запис про народження дитини;

3) відповідачем по справі буде жінка яка записана як матір дитини у Свідоцтві про народження дитини;

4) дотримані умови позовної давності для такого позову (1 рік з моменту коли особа дізналася або могла дізнатися, що є матір'ю дитини).

Відповідно до п. 13 вищезгаданої постанови Пленуму Верховного Суду України – відповідно до ст. 139 СК суд розглядає спори за позовом жінки, яка вважає себе матір'ю і бажає набуття материнства, про визнання її материнства і змін актового запису щодо народження дитини, в який внесено як матір іншу особу. Таким чином, у тексті рішення суду повинні бути зазначені всі відомості, які потрібні для зміни органом державної реєстрації актів цивільного стану відповідного акту про народження дитини задля належного виконання цим органом судового рішення [1]. Що безумовно може створювати практичні незручності.

Оскільки по досліджуваній категорії справ уточнюється біологічне походження дитини, все більшого поширення набувають різні види судово-

медичних експертиз. Експертиза є важливим доказом у зазначеній категорії справ, тому що це – засіб отримання відомостей про факти, які мають значення для справи, за допомогою назначених судом осіб, які володіють пізнаннями в науці, мистецтві та ремеслі і надають суду свої висновки, як правило, на підставі знайомства зі справою та дослідження якихось об'єктів [2].

Від того, наскільки правильно буде проведена експертиза і зафіксовані її висновки, багато в чому залежить обґрунтованість судового рішення. По справах про встановлення материнства можуть бути призначені різні види судово-медичної експертизи – біологічна, гінекологічна, імунологічна, молекулярно-генетична. Кожна із зазначених експертиз має свою специфіку і призначається в певних випадках.

Такий вид експертизи як генетична вже знайшла широке застосування на практиці та має великі перспективи, оскільки він ґрунтується на механізмі передачі певних спадкових ознак і дозволяє виявити індивідуальні властивості.

Об'єктом молекулярно-генетичного дослідження є ядра ДНК (ДНК, розташована в ядрі клітини), отримана із крові, слини, епітелію, волосся (за наявності волоссяного фолікула), а також часток тканин і органів людини. За відсутності біологічного матеріалу хоча б однієї зі сторін провести дослідження неможливо [3].

Отже, на наш погляд, доцільним є у законодавчому порядку зменшити перелік обов'язкових умов, що висуваються у Сімейному кодексі України до особи що зажадала визнання материнства. Керуючись прикладами з судової практики також зауважимо, що на ділі єдиним доказом що підтверджує материнство є результат судово-медичної експертизи. На нашу думку саме проведення такої експертизи мало б бути обов'язковою законодавчо закріпленою умовою.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Постанова Пленуму Верховного суду «Про застосування судами окремих норм Сімейного кодексу України при розгляді справ щодо батьківства, материнства та стягнення аліментів». – Режим доступу: https://ips.ligazakon.net/document/view/VS06098?an=25&ed=2006_05_15
2. Абрамов С.Н. Советский гражданский процесс: учебник / С. Н. Абрамов. – М.: Юрид. л-ра., 1952. – 419 с. – С. 211.
3. Солодна Т. Експертиза ДНК – від встановлення батьківства до доказування материнства // Протокол (юридичний інтернет-ресурс) від 14.10.2016. – Режим доступу:

*Доукіна Наталія Володимирівна,
студентка 3 курсу міжнародно-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник – асистент Хижняк А.В.*

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАКОНОДАВЧИХ САНКЦІЙ ДО НЕПЛАТНИКІВ АЛІМЕНТІВ

Відповідно до статті 8 Закону України «Про охорону дитинства», кожна дитина має право на рівень життя, достатній для її фізичного, інтелектуального, морального, культурного, духовного та соціального розвитку. Частиною другою статті 51 Конституції України та статтею 180 Сімейного кодексу України визначено, що батьки зобов'язані утримувати дітей до їх повноліття. Але закріплені права дитини на утримання та обов'язок батьків забезпечувати дитині відповідний рівень життя, харчування, виховання не завжди виконується належним чином у нашій країні. Ухилення від обов'язку утримувати дитину або неналежне його виконання батьками призводить до необхідності примусового стягнення аліментів та застосування санкцій. У зв'язку із цим є потреба проаналізувати чинне законодавство, що регулює порядок стягнення аліментів та накладення санкцій.

Проблемні питання сплати аліментів привернули увагу таких учених як Л.В. Афанасьєв, Г.М. Ахмач, І.В. Жилінкова, Л.В. Красицька, С.В. Ромовська, Л.В. Сапейко, В.І. Труб, С.Я. Фурса, Є.І. Фурса та інші. Проте останнім часом було внесено ряд суттєвих змін у законодавство, що регулює аліментні зобов'язання, спрямоване на підвищення ефективності судового захисту права дитини на утримання та запобігання ухиляння платника від виконання своїх обов'язків.

Таким чином, платники аліментів, які мають заборгованість у виконавчому провадженні щодо стягнення аліментів понад 3 місяці, вносяться до Єдиного реєстру боржників з метою оприлюднення інформації про невиконання майнових зобов'язань та запобігання відчуженню майна. У разі певних реєстраційних дій нотаріуси та інші реєстратори зобов'язані перевіряти інформацію з цієї бази даних і, якщо вона знаходить особу, яка звернулася за вчинення нотаріальних чи реєстраційних дій, відмовитися від